

Antikvarisk Förundersökning

Hantering av kulturvärden vid ändring av byggnad

Varför får jag detta dokument?

Miljö- och byggnadsnämnden i Västervik har bedömt att ansökt/anmäld åtgärd kräver en antikvarisk förundersökning och en konsekvensanalys för att säkerställa att åtgärden utförs enligt kraven i Plan- och bygglagen (2010:900). Dokumentet redogör vad och varför vi kräver in för att kunna handlägga ditt ärende.

Bakgrund

Miljö- och byggnadsnämnden i Västervik har till uppgift att se till att rätt kunskap finns om en byggnad, att rätt kompetens finns inom projektet och att rätt handlingar är framtagna i samband med beslut om startbesked i bygglov eller anmälan.

Ändring

Ändring och flyttning av en byggnad skall utföras varsamt så att dess karaktärsdrag beaktas och dess historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden tas till vara enligt 8 kap 17 § PBL. För byggnader som bedöms som särskilt värdefulla gäller förbud mot förvanskning av dess värden enligt 8 kap 13 § PBL.

Med ändring menas en eller flertalet åtgärder som ändrar en byggnads funktion, konstruktion, användningsätt, utseende eller kulturhistoriska värde enligt 1 kap 4 § PBL.

Vid ändring ska de tekniska egenskapskraven uppfyllas. Hänsyn ska ske till varsamhetskravet och förvanskningsförbudet och avsteg får ske för att uppfylla dessa enligt 8 kap 7, 17, 13 §§ PBL.

När krävs en antikvarisk förundersökning?

En antikvarisk förundersökning behövs i de fall där Miljö- och byggnadsnämnden i Västervik bedömer att det inte finns tillräcklig kunskap om byggnaden och den föreslagna åtgärdens konsekvenser för byggnadens kulturhistoriska värden enligt avsnitt 2:311 boverkets byggregler (förkortat BBR). Den mer ingående kunskapen behövs för att bedöma om varsamhetskravet uppfylls eller förvanskningsförbudet tillgodoses.

Omfattning på förundersökning

Förundersökningens omfattning och innehåll skall vara tillräckligt för att ta ställning till det enskilda ärendet. Omfattning behöver relateras till byggnadens kulturvärden och åtgärdens omfattning. Ett mindre ingrepp i en värdefull byggnad kan därför inte motivera en total genomgång av hela byggnaden. En mera genomgripande ombyggnad av ett alldagligare hus kan däremot fordra en större förundersökning. Förundersökningen beställs av byggherren då denne ansvarar för projektering och utförande, avsnitt 2:311 BBR.

Förundersökningens innehåll

Utredningens tyngdpunkt ska vara att beskriva de befintliga värden som finns inom berört objekt och hur de påverkas av åtgärden. Till förundersökningen kopplas en konsekvensbeskrivning av vilken det framgår hur man avser att tillgodose varsamhetskraven/förvanskningförbudet och hur det resoneras kring avvägningar i samband med annan berörd lagstiftning. En sådan konsekvensanalys gäller bara för ett aktuellt förslag. Ändras förslaget kan en ny analys vara nödvändig. Utredningen ska vara skriftlig, innehålla foton och vid planerade ingrepp i bärande konstruktion eller i ytterfasad också ritningar.

Utredningen beställs av byggherren. Miljö- och byggnadsnämnden i Västervik bedömer om utredningen är komplett.

Det finns inget krav på att utredningen görs av en certifierad sakkunnig men det är viktigt att konsulten har utbildning och erfarenhet av liknande uppdrag.

Miljö- och byggnadsnämnden i Västervik bedömer om konsulten är lämplig.

En antikvarisk förundersökning skall innehålla:

- Kort presentation av objekt
- Kort historik.
- Tydliggöra byggnadens kulturvärden, kvaliteter och karaktärsegenskaper, samt identifiera vilka företeelser som är värdebärande. Detta ska ske övergripande och i detalj. Här avses t.ex. interiörens planlösning och fast snickeriinredning samt exteriören.
- Byggnadens sammanlagda värde ska definieras utifrån PBL. Uppfyller åtgärden lagens krav enligt 8 kap 13, 17 §§ PBL.
- Vad är viktigt att ta hänsyn till vid förändring utifrån ovanstående?
- Om det finns förslag till hur byggnaden ska ändras ska detta bedömas utifrån byggnadens värde och om kraven i 8 kap 13 § eller 8 kap 17 § PBL efterlevs.

Förundersökningen ska inte innehålla

En förundersökning för kulturvärden med innehållande konsekvensanalys är ett av flera underlag i en prövningsprocess av ett ärende hos Miljö- och byggnadsnämnden i Västervik. Vanligen finns fler sakområden inblandade i prövningsprocessen samt den enskildes önskemål. Det är Miljö- och byggnadsnämndens ansvar som myndighet att bedöma avvägning mot andra sakintressen, avvägning och hantering av annan berörd lagstiftning eller hantering av liten avvikelse. Det ska inte ingå i underlaget.

Miljö- och byggnadskontoret i Västervik bedömer om den ingivna förundersökningen innehåller den efterfrågade informationen.